

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa 2, 30 hp

Sexual, reproductive and perinatal health 2, 30 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT13 , VT14 , HT14 , VT15 , HT15 , VT16 , HT16 , VT17 , HT17

Kurskod	2BM011
Kursens benämning	Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa 2
Hp	30 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för kvinnors och barns hälsa
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2012-09-27
Reviderad av	Programnämnd 9
Senast reviderad	2014-11-12
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2015

Särskild behörighet

För tillträde till Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa 2 ska minst 25.5 högskolepoäng i kursen Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa 1 vara godkända.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Förlossningsvård, eftervård och neonatalvård, 15.0 hp (Moment 1 & 2)

Kunskap och förståelse

Målet för momentet är att studenten ska kunna:

- visa fördjupade kunskaper om fostret/barnet och kvinnan under förlossning och eftervård samt identifiera normala och avvikande förlopp,

- visa fördjupade kunskaper om det nyfödda barnets vitalitet och kompetens samt beskriva omvårdnaden av det nyfödda, det prematura och det sjuka nyfödda barnet samt det asfyktiska nyfödda barnet,
- visa kunskap om olika metoder att bistå kvinnan och hennes partner under förlossning och eftervård.

Färdigheter och förmåga

Målet för momentet är att studenten ska kunna:

- visa förmåga att bistå kvinnan vid förlossning,
- tillämpa olika metoder för övervakning av kvinnans och fostrets hälsa under förlossning samt beskriva och reflektera över resultatet och genomföra adekvata åtgärder,
- bedöma och reflektera över kvinnans behov av stöd och smärtlindring under förlossning samt genomföra adekvata åtgärder utifrån kvinnans behov och önskemål,
- omhänderta det friska nyfödda barnet, vårda kvinna och barn under eftervård,
- tillämpa hygieniska principer,
- observera mor-barn interaktion och amning under etableringsfasen samt ge amningsstöd,
- planera, analysera och dokumentera omvårdnadsåtgärder.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Målet för momentet är att studenten ska kunna:

- analysera och tillämpa ett etiskt förhållningssätt utifrån genus, kulturell tillhörighet och individualitet,
- göra bedömningar i situationer med hänsyn till vetenskapliga, samhällseliga, kulturella och etiska aspekter i samband med förlossning och neonatalvård,
- reflektera över ett amningsvänligt förhållningssätt under amningens initieringsfas,
- reflektera över sitt förhållningssätt för att kunna bedöma föräldrarnas behov av information och stöd i samband med förlossning.

Mödrahälsovård och antikonception 15.0 hp (Moment 3 & 4)

Kunskap och förståelse

Målet för momentet är att studenten ska kunna:

- visa fördjupad kunskap om fostrets utveckling under graviditet för att identifiera normala och avvikande förlopp hos kvinnan och fostret,
- kritiskt granska, bedöma och analysera olika hälsoproblem för att kunna värdera risk-frisk faktorer hos sårbara grupper,
- identifiera olika metoder för att stödja kvinnan och hennes partner under graviditet och förlossnings- och föräldraförberedelse,
- kunna integrera sin kunskap om antikonception i samband med rådgivning.

Färdigheter och förmåga

Målet för momentet är att studenten ska kunna:

- analysera information om fosterläge, fostrets hälsa och tillväxt under graviditeten för fortsatt handläggning,
- bedöma och i samverkan med kvinnan reflektera över insatser gällande hälsa och livsstil samt amningsförberedelse,
- utifrån aktuell forskning ge kvinnan underlag för informerat val av olika förlossningsalternativ samt uppfödning av barnet,
- planera, genomföra och utvärdera förlossnings- och föräldraförberedelse,
- planera och genomföra samtal kring psykosociala förhållanden för att anpassa omvårdnadsåtgärder utifrån kvinnans behov,
- genomföra gynekologisk undersökning och analysera resultatet för att ge kvinnan underlag för

informerat val av preventivmedel samt applicera / förskriva lämpligt preventivmedel,

- utföra gynekologisk cellprovtagning och provtagning för sexuellt överförbara sjukdomar,
- planera, genomföra, utvärdera och dokumentera samtal om sexuell hälsa,
- följa gällande lagar och föreskrifter.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Målet för momentet är att studenten ska kunna:

- reflektera över ett etiskt förhållningssätt utifrån genus, kulturell tillhörighet och individualitet,
- värdera situationer med hänsyn till vetenskapliga, samhälleliga, kulturella och etiska aspekter i samband med graviditet,
- reflektera över ett amningsvänligt förhållningssätt under graviditet,
- reflektera över och värdera ett pedagogiskt förhållningssätt för att kunna bedöma hur kvinnan och hennes partner ska få information och stöd i samband med graviditet på ett adekvat sätt.

Hela kursen genomsyras av ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt.

Innehåll

Kursen är uppdelad i fyra moment:

Förlossningsvård, eftervård och neonatalvård - teori, 1.5 hp Under momentet har studenten undervisning som innefattar:

- förlossningsvård,
- övervakning av kvinnan och fostret under förlossning,
- neonatologi och neonatal vård,
- omhändertagande av asfyktiskt barn,
- teamarbete inom den perinatala vården.

Förlossningsvård, eftervård och neonatalvård - VFU, 13.5 hp Under momentet har studenten undervisning som innefattar:

- förlossningshandgrepp,
- instrumentell förlossning,
- omhändertagande av asfyktiskt nyfött barn ,
- suturering,
- verksamhetsförlagd utbildning (VFU) vid förlossnings- och neonatalavdelning.

Mödrahälsovård och antikonception - teori, 4.5 hp Under momentet har studenten undervisning som innefattar:

- normal och komplicerad graviditet,
- graviditetsövervakning,
- hälsoarbete, hållbar utveckling och hälsopedagogiska modeller såsom t.ex. motiverande samtal,
- förlossnings- och föräldraförberedelse,
- fosterdiagnostik,
- antikonception.

Mödrahälsovård och antikonception - VFU, 10.5 hp - verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom mödrahälsovården . Detta moment leder till behörighet för barnmorska att ansöka om förskrivningsrätt av hormonell antikonception enligt Socialstyrelsens föreskrift om kompetenskrav för förskrivningsrätt av hormonell antikonception.

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärandet där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande.

De arbetsformer som används är föreläsningar, seminarier, färdighetsövningar, studieuppgifter och VFU. Seminarier, färdighetsövningar och VFU är obligatoriska.

Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Förlossningsvård, eftervård och neonatalvård – teori, 1.5 hp (Moment 1)

Studenten examineras genom obligatoriska seminarier. Studieuppgiften i neonatalvård examineras.

Förlossningsvård, eftervård och neonatalvård – VFU 13.5 hp (Moment 2)

Studenten examineras enligt uppställda mål i betygsunderlag för VFU.

Mödrahälsovård och antikonception – teori, 4,5 hp (Moment 3)

Studenten examineras genom skriftlig individuell tentamen i mödrahälsovård och antikonception. Studieuppgift i förlossnings- och föräldraförberedelse examineras.

Mödrahälsovård och antikonception – VFU 10.5 hp (Moment 4)

Studenten examineras enligt uppställda mål i betygsunderlag för VFU.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats. Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit i räknas inte som examinationstillfälle. Hemexamination som har öppnats via lärplattform räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students VFU eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till ett nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

För godkänt resultat på kursen krävs att samtliga examinationer är godkända samt deltagande i obligatoriska undervisningsinslag.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt av Styrelsen för utbildning fastställda riktlinjer.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Breastfeeding and human lactation*Riordan, Jan*

3. ed. : Boston : Jones and Bartlett, cop. 2005 - 819 s.

ISBN:0-7637-4585-5 LIBRIS-ID:9751423

[Sök i biblioteket](#)*Hagberg, H; Karel, M; Westgren***Obstetrik**

Studentlitteratur, 2008

ISBN:978-91-44-00731-1

[Sök i biblioteket](#)*Lagercrantz, H; Hellström-Westas, L; Norman, M***Neonatologi**

Studentlitteratur AB, 2008

ISBN:91-44-04643-X LIBRIS-ID:10674783

[Sök i biblioteket](#)*Lindgren, Helena; Rehn, Margareta; Wiklund, Ingela***Barnmorskans handläggning vid normal förlossning : forskning och erfarenhet**

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 106 s.

ISBN:9789144084510 LIBRIS-ID:15218278

[Sök i biblioteket](#)*Kaplan, Annette, (red.) m.fl.***Lärobok för barnmorskor**

3 uppl : Lund : Studentlitteratur, 2009 - 525 s

ISBN:9789144052106

[Sök i biblioteket](#)*Andersson, Agneta***Mödrahälsovård, sexuell och reproduktiv hälsa**

Stockholm : Svensk förening för obstetrik och gynekologi, 2008 - 136 s.

LIBRIS-ID:11279400

*Wallin, Lars***Omvårdnad av det nyfödda barnet**

Lund : Studentlitteratur, 2001 - 328 s.

ISBN:91-44-01239-X LIBRIS-ID:8352864

[Sök i biblioteket](#)*Waldenström, Ulla***Föda barn : från naturligt till högteknologiskt***Bergman, Thomas*

Stockholm : Karolinska Institutet University Press, 2007 - 243 s.

ISBN:9789185565115 LIBRIS-ID:10411646

[Sök i biblioteket](#)*Nyström, Kajsa; Roth, Katarina; Svensson, Lasse***Föräldrar frågar, vi vågar : att leda föräldragrupper : interaktiva metoder och övningar för personal inom mödra- och barnhälsovård**

[Göteborg : PedEtik], cop. 2008 - 42 s.
ISBN:978-91-972168-9-0 LIBRIS-ID:11205515

[Sök i biblioteket](#)

Heli, Susanna

Föda utan rädsla

Stockholm : Bonnier existens, 2009 - 195 s.
ISBN:978-91-7427-003-7 (inb.) LIBRIS-ID:11367456

[Sök i biblioteket](#)

Odlind, Viveca; Bygdeman, Marc; Milson, Ian

Familjeplanering : preventivmetoder, aborter och rådgivning

1 uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 117 s
ISBN:978-91-44-04010-3 LIBRIS-ID:10713562

[Sök i biblioteket](#)

Mayes' midwifery : a textbook for midwives

Mayes, Mary; Henderson, Christine; MacDonald, Sue

13. ed. : New York : Bailliere Tindall, 2004 - 1277 s.
ISBN:0-7020-2616-6 LIBRIS-ID:9510629

[Sök i biblioteket](#)

Andersson, Liselott

Barnafödande och psykisk sjukdom

Stockholm : Svensk förening för obstetrik och gynekologi (SFOG), 2009 - 85 s.
LIBRIS-ID:11837086

Högberg, Ulf

Kejsarsnitt

Stockholm : Svensk förening för obstetrik och gynekologi, 2010 - 143 s.
LIBRIS-ID:11955220

Webb-baserad CTG-utbildning

Lösenord tillhandahålls på institutionen,

Ingemarsson, Ingemar; Ingemarsson, Eva

Fosterövervakning med CTG

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 349 s.
ISBN:91-44-04524-7 LIBRIS-ID:10045682

[Sök i biblioteket](#)

Berg, Marie

Att stödja och stärka : vårdande vid barnafödande

Lundgren, Ingela

2., [rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 246 s.
ISBN:978-91-44-06820-6 LIBRIS-ID:11855062

[Sök i biblioteket](#)

Svensson, Kristin; Nordgren, Malin

Amningsboken

Stockholm : Natur och kultur, 2002 - 217, [1] s.
ISBN:91-27-09161-9 (inb.) LIBRIS-ID:7230611

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Brodén, Margareta

Graviditetens möjligheter : en tid då relationer skapas och utvecklas

Stockholm : Natur och kultur, 2004 - 340, [1] s.

ISBN:91-27-09441-3 (inb.) LIBRIS-ID:9207908

[Sök i biblioteket](#)

Psykosocial obstetrik : kropp och själ och barnafödande

Sjögren, Berit

Lund : Studentlitteratur, 2005 - 271 s.

ISBN:91-44-03046-0 LIBRIS-ID:9712842

[Sök i biblioteket](#)

Zwedberg, Sofia

Ville amma! : en hermeneutisk studie av mödrar med amningsbesvär : deras upplevelser, problemhantering samt amningskonsultativa möten

Stockholm : Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet, 2010 - 233 s.

ISBN:978-91-7447-047-5 LIBRIS-ID:11831825

[Sök i biblioteket](#)

Spädbarnets psykologi

Hwang, Philip

Ny, [utök.] utg. : Stockholm : Natur och kultur, 1999 - 285, [1] s.

ISBN:91-27-07609-1 (inb.) ; 375:00 LIBRIS-ID:8348424

[Sök i biblioteket](#)

Marsal, Karel

Obstetrisk öppenvård

Grennert, Lars

3., [rev. och utök.] uppl. : Stockholm : Liber, 2011 - 383 s.

ISBN:978-91-47-09959-7 LIBRIS-ID:12239796

[Sök i biblioteket](#)